

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Toronyirány

XV. évfolyam, 6. szám
2023. december 14.

**Menjünk imádni
a szent kisdedet!**

INGYENES

6. FERENC PÁPA PASZTORÁLIS ÚTMUTATÁSA A JÖVŐ EGYHÁZÁRÓL

Ferenc pápa *Evangelii gaudium* apostoli buzdítása kiadásának 10. évfordulója alkalmából *Via Ecclesiae* címmel rendezett pasztorál-kateketikai konferenciát országosan egyedülálló módon a Szeged-Csanádi Egyházmegye

gye Kateketikai Intézete (SZEKI). November 22-én a Gál Ferenc Egyetem Klebelsberg-termében az egész országból és külfönből érkezett hallgatóság követte jeles magyar és külföldi teológusok előadásait.

4. PÜSPÖKI MISE ÉS KÖRMENET A PADOVAI SZENT ISTVÁN PLÉBÁNIÁN

1956 októberében *Mons. G. Bortignon* padovai püspök is ki szeretne volna fejezni együttérzését a Magyarországon történt gyászos események iránt, ezért egy új plébániát alapított az egyházmegyéjében, amelyet az áldozatok emlékére Szent István magyar király tiszteletére szenteltek fel. 1991-ben testvérkapcsolati együttműködés született az olasz parókia és az esztergomi Szent Anna Plébánia között. A jelenlegi plébános, *Don Oscar Kasongo* atya meghívására szeptember 17-én Kiss-Rigó László püspök szentmisét celebrált, majd ünnepi körmenetet vezetett a padovai Szent István-templomban a trivenetói magyar és a helyi olasz közösség részvételével – megünnepeelve ezzel a plébánia fennállásának elmúlt hat évtizedét.

13. AZ ÁGOTA KÖZÖSSÉG VENDÉGE VOLT AZ APOSTOLI NUNCIUS

A Szeged-Csanádi Egyházmegye gyermekvédelmi feladataival is ismerkedett szegedi látogatásán *Michael Wallace Banach* apostoli nuncius. Az érsek az egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatójának székhelyén gyermekvédelmi szakemberekkel és gyermekvédelmi gondoskodásban felnőtt fiatalokkal találkozott.

7. A LELKIPÁSZTORKODÁS KIHÍVÁSAI

Október végén tartották meg Máriabesnyőn a hagyományos országos lelkipásztori-teológiai napokat. A három nap előadásai, csoportbeszélgetései a hívek és papok együttműködéséről, ennek nehézségeiről és jó gyakorlatairól szóltak.

Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Megjelenik: évente hétszer

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**
6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Felelős szerkesztő: **dr. Antal Zsolt**

Lapmenedzser: **Orosz László**

Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió**

Nyomtatás: **Dürer Nyomda Kft.**

Eng. szám: **163/0819/2/2009**

A szerkesztőség elérhetőségei:

gerhardusmedia@gmail.com
+36 20 586 0102

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.

A BORTON GIOVANNI ANTONIO DE' BAZZI: SZENT CSALÁD (1510 KÖRÜL)
MÜNCHEN, ALTE PINAKOTHEK – FOTÓ: THALER TAMÁS

11. A TUDOMÁNYT ÜNNEPELTÉK BÉKÉSBEN

A Gál Ferenc Egyetem mindhárom Békés vármegyei karán szerveztek programokat a Magyar Tudomány Ünnepe programsorozathoz csatlakozva.

Tisztelt Olvasók, Kedves Testvérek!

Nem mindenki szereti, ha szembesülnie kell az idő múlásával, pedig ez történik időnként visszatérő évfordulók, események kapcsán, gondoljunk csak születésnapra, érettségi találkozóra, házassági évfordulóra vagy az esztendő utolsó napjára. Ilyen időszak a most kezdődő ádvent is: emlékeztet arra, hogy ismét elszaladt egy év, nemsokára itt az újabb karácsony.

Ádvent a várakozás ideje, és várakozni sem mindenki szeret. Aki számára azonban ez az ádventi várakozás, az ünnepre való készülődés nem örömteli, annak vagy a gondolkodásmódjával van gond, vagy ténylegesen

nehéz, kiszolgáltatott helyzetben van, komoly gondokkal küzd, súlyos szükségletet szenved. Számunkra az öröm forrása az lehet, hogy éppen ilyenkor kapnak több figyelmet: nagyon sokan törekednek arra, hogy tevékeny szolidaritással feléjük fordulva segítsenek, enyhítsenek gondjaikon. Mindez a mi társadalmunkban igaz szinte mindenkire, aki a keresztény gyökerű kulturális közegben él, vagy valamilyen módon részese a keresztény hagyományoknak.

A tényleges krisztushívók esetében ádvent ennél lényegesen többet jelent. Mi elsősorban nem karácsony megünneplésére készülünk, nem az ünnep külső, érzelmekben gazdag, kellemes és hangulatos külsőségeire, hanem magára az ünnepre. A Megváltó, a Názáreti Jézus születésnapjára, aki 2000 évvel ezelőtt megszületett. Ezért, és hogy megismerhettük őt, hálát és örömet érzünk, és ezt készek vagyunk megosztani mindenkivel, aki erre nyitott. Másrészt számunkra az ádvent a várakozás ideje is. Azzal szemben azonban, amit sokan gondolhatnak, mi nem a karácsonyra várakozunk ádventben, hanem a Megváltó második eljövetelére, a vele való találkozásra földi életünk végén, közösségileg pedig a történelem végén. Az időpontot egyik esetben sem ismerjük, nem sürgetjük, nem is késleltetjük, nem is tehetjük, de azért várakozunk örömmel, mert él bennünk az a tudat, hogy egyéni életünk és az egész emberi történelem nem a semmibe zuhan, hanem az örökkévalóságba emelkedik.

Ezt a várakozást nem tétlen unalomban érdemes töltönnünk, hanem tevékeny szellemi és lelki éberségben, józanságban. Erre ösztönöz a mai evangéliumban Jézus buzdítása, amit a bármikor hazatérő ház urát éberen váró szolgákról szóló példabeszédben fogalmaz meg. Napjainkban a lelki éberséget, szellemi józanságot számos, magát felsőbbrendűnek és korszerűnek valló ideológia veszélyeztet, támadva a józan ész, és rombolva az emberi személy méltóságát. Lelki józanság és éberség nélkül úgy járhatunk, mint aki elaludt a vonaton és nem tudott leszállni a célállomáson, vagy mint aki olyan jól érezte magát az étkezőkocsiban, hogy elszórakozta az utat, de elfelejtett leszállni a kellő időben.

Fokozott szellemi-lelki éberségben, józanságban eltöltött örömteli várakozást, készülődést kívánok közösségünk minden tagjának és áldott, békés karácsonyt!

Szeged, 2023. Ádvent 1. vasárnapján

Kiss-Rigó László
püspök

Püspöki körmenettel emlékeztek meg a 60 éves padovai Szent István Plébánia alapításáról

„Mert Isten az, aki megerősít bennünket veletek együtt a Krisztusban” (2Kor 1:21)

Az 1956-os forradalom idején és az azt követő időszakban az olasz társadalom rendkívüli szolidaritást tanúsított Magyarországgal: az Olasz Kommunista Pártot leszámítva minden politikai formáció azonosult a kommunista diktatúra ellen fellázadt magyarok szabadságvágyával, az egyetemeken ösztöndíjakkal segítettek a hazájukat elhagyni kényszerülő magyar egyetemistákat, hogy tanulmányaikat külföldön folytathassák, az Olasz Vöröskereszt tárt karokkal fogadta a megtorlás elől menekülni kényszerülő honfitársainkat. A lelki közelségtől vezérelve a forradalom időszakában éjjel is nyitva tartották a templomokat országszerte, hogy a vérzivataros időkben az olasz hívek imádkozhassanak a magyar forradalmárok üdvösségéért.

1956 októberében Mons. G. Bortignon padovai püspök is ki szeretne volna fejezni együttérzését a Magyarországon történt gyászos események iránt, ezért egy új plébánia alapításáról döntött az egyházmegyében, amelyet az áldozatok emlékére Szent István magyar király tiszteletére kívánt szentelni. 1962 őszén valóra vált az elképzelés, egy püspöki rendelettel hivatalosan is megalakult az új, padovai egyházközség, a következő év szeptemberében pedig ünnepélyes keretek között lerakták a plébánia-templom alapkövét is (a helyiek máig ehhez az eseményhez kötik a parókia valódi megszületését). A templom 1965 májusára felépült, azonban a felszentelésére és felavatására csak 1990 márciusában került sor Paskai László esztergomi érsek jelenlétében,

aki a jeles alkalomból egy Szent István-ereklyét ajándékozott a plébániának.

Az egyházközség életében fontos és évtizedekre meghatározó állomást jelentett az 1991-es esztendő, mikor a magyar kötődés megerősítésére testvérkapcsolati együttműködés született az olasz parókia és az esztergomi Szent Anna Plébánia között. A megállapodás aláírói Don Attilio Mazzola akkori plébános és Kiss-Rigó László püspök, akkori káplán voltak: az együttműködés keretében több évtizeden keresztül számos család bevonásával találkoztak, csereutak váltották egymást a két plébánián. A lelki közösség fiataljai számára több nyári tábor is szerveztek felváltva Olaszországban és Magyarországon, melyek

dötsége meghívást kapott a magyar parlamentbe is, mint Olaszország egyetlen, Szent Istvánnak, Magyarország királyának szentelt plébániája, a Trivenetói Olasz–Magyar Kulturális Egyesület tagjai pedig mind a mai napig rendszeresen találkoznak a parokián, hogy megemlékezzenek a fontos nemzeti évfordulókról.

során sok ma is élő, életre szóló barátság született.

Az elmúlt több mint fél évszázadban végig szoros volt a plébánia kapcsolata Magyarországgal: a folyamatos testvérkapcsolati látogatásokon felül 1993-ban az olasz plébánia kül-

Az 1956-os forradalom 40. évfordulója alkalmából Egyetemünk névadója, Gál Ferenc teológus atya is ellátogatott a padovai olasz egyházközséghez, hogy Mons. A. Mattiazzo érsekkel közösen emlékezzen meg a tragikusan vérbe fojtott októberi eseményekről.

A plébánia idén ünnepségsorozattal tekint vissza fennállásának elmúlt hat évtizedére. Ennek keretében a jelenlegi plébános, *Don Oscar Kasongo* atya meghívására szeptember 17-én Kiss-Rigó László püspök ünnepi szentmisét celebrált a padovai Szent István-templomban, majd a trivenetói magyar

és a helyi olasz közösség részvételével ünnepi körmenetet vezetett. A körmenet egyes állomásainál szent királyunk Imre hercegnek írt intelmeiből hangzottak el olasz nyelvű részletek a liturgikus szövegek mellett. Az ünnepi mise előestéjén a plébánia közösségi termében – a testvér-

plébániai együttműködés aláírói, Kiss-Rigó László püspök és Don Attilio Mazzola nyugalmazott plébános jelenlétében – tanúságtételekkel idézték fel a több évtizedes együttműködés meghatározó pillanatait, határokat átívelő kultúra és szellemiséget formáló szerepét. **RÓTH MÁRTON**

Advent a Szent Miklós Plébánián

Az advent kétszeresen is kiemelkedő időszak névadójuk, Szent Miklós búcsújának köszönhetően a Szeged-Felsővárosi Szent Miklós Plébánián. „Közös advent” mottóval indította el Serfőző Levente plébános a Krisztus születésére történő készüléket.

– „Közös advent” a mottónk. Egyénileg mindannyian készülünk a várakozás időszakában, ez lehet nagyon személyes, de a közösségi készülékünket is tehetjük nagyon személyessé. A kettő pedig erősíteni tudja egymást – mutatta be célkitűzését a templom idén augusztusban kinevezett plébánosa. Szeged-Felsővárosban Krisztus Király vasárnapján indulnak az adventi programok, melyeket a plébános úgy állított össze, hogy minden korosztály, érdeklődési kör megtalálja a magáét, segítve a készüléket. Külön lesz lelkinap gyerekeknek egybekötve koszorúkötéssel, melyeket aztán megáldanak a szentmisében. A lelkigyakorlat nem a hagyományos triduum formáját követi, hanem a négy szombatira időzített programok átszövik az egész időszakot, és lehetőséget kínálnak azoknak, akik mélyebb bevonódásra vágyanak, számukra egésznapos lelkigyakorlattá bővül az egyik szombati program szentmisével, kiscsoportos megosztással, szentségimádással, bűnbánati liturgiával „mélyebbre lehet evezni”.

– Szent Miklós ünnepére Miklós atyát hívtam meg – mondja a plébános. A búcsú szombatjának vendége *Szaplonczay Miklós* görögkatolikus parókus volt. – Az ortodoxiában Szent Miklós tisztelete még hangsúlyosabb, az ajándékozó szeretet lelkisége, ami körülveszi egyházukban a szentet, sokakat megérint.

A Felsőváros Szeged második legnagyobb plébániája. Több általános iskola van a területén. A sok-sok hitta-

nossal hét katekéta dolgozik. Családi házak mellett nagy lakótelep is tartozik Felsővároshoz.

– Van egy felsővárosi identitás, melyben látom a ragaszkodást a plébániához, az elköltözők visszajárnak a szentiségek felvételére. Olyan lelkipásztorok szolgáltak itt, akik meg tudták szeretetni a plébániát az emberekkel. Nekem is ez a célom – írja le a helyzetüket az új plébános.

Serfőző Levente augusztusban egy nagy múltú egyházközségbe érkezett, ahol „gazdag lelki közösség” jellemezte az eltelt évtizedeket. Az utóbbi évek azonban nagyon megviselték életüket: a Covid alatt elveszítették plébánosukat, a minorita rend ennek következtében áttelepült Aradra és Észak-Magyarországra. Az egyházmegye átvette a plébániát, öt év alatt öt plébánosuk volt.

– Ezt a sok sebet kell a Jóistennek gyógyítani, ebben szeretnék eszköze lenni – fogalmaz a plébános, aki rögtön felvette a közösségi élet fonalát, sikerült személyes kapcsolatot kialakítani a közösségi tagjaival. – Nyitottságot és szolgálatra való készséget látok. Örömmel mondhatom, van egy kovása az egyházközségnek. Tudom, hogy nem lehet mindent egyszerre. Lépésekben kell építkezni. Keresem a személyes kapcsolatokat, megszólítok embereket, közös imára, közös tervezésre hívok. Egyesével és személyesen kell újraépíteni a plébánia életét.

Levente atyát egy 300 éves épületegyüttes fogadta – eléggé megviselt állapotban. Novemberben a templomot is be-

kellett zárni, a szentmiséket egy kultúrházban kényszerülnek tartani.

– Egy újabb nehézség, mellyel meg kell küzdenünk. Bizakodásra ad okot, hogy a szentmise látogatottsága nem csökkent a kitelepítésben. Bízom a jövőben.

TRAUTTWEIN ÉVA

Szaplonczay Miklós atya

Konferenciát tartottak Szegeden

Ferenc pápa pasztorális útmutatása a jövő egyházáról

Ferenc pápa Evangelii gaudium apostoli buzdítása kiadásának 10. évfordulója alkalmából Via Ecclesiae címmel rendezett pasztorál-kateketikai konferenciát országosan egyedülálló módon a Szeged-Csanádi Egyházmegye Kateketikai Intézete (SZEKI). November 22-én a Gál Ferenc Egyetem Klebelsberg-termében az egész országból és külföldről érkezett hallgatóság követte jeles magyar és külföldi teológusok előadásait.

Az *Evangelii gaudium* Ferenc pápa programbeszédeként értelmezhető apostoli buzdítása, melyben kijelöli az egyház útját és lelkipásztori stílusát. A SZEKI konferenciája erre az útra nézett rá, számba vette a mai egyházra vonatkozó kihívásokat, a jövőben előttünk álló feladatokat.

– Ma, amikor irreális, örült ideológiák támadják az ember méltóságát, nagy szükség van az evangélium reményére, a tanúságtevő keresztényekre – nyitotta meg Kiss-Rigó László püspök a nyolc előadásból álló tanácskozást, melyet azzal a céllal rendezett a SZEKI, hogy hírül vigyék a résztvevők az evangélium örömét, és újra hangsúlyt adjanak annak az egyházképnek, amit Ferenc pápa képvisel, amikor a legmélyebbre, a gyökerekre mutat rá.

A keresztény ember küldetése, hogy „Jézus jelenlététől átalakított élettel” mindenkinek elmondja: Isten szeret téged, Jézus meghalt érted, feltámadt és új életet kínál neked. Ez az üzenet. Ez mindig ugyanaz, a kihívás pedig az, hogy minden korban megtaláljuk a megfelelő, vonzó, a kor emberét megszólító kifejezési formát – ennek útjait kereste Michael Wallace Banach apostoli nuncius előadásában.

Kissnémet Fülöp OSB, a Római Gregoriana Egyetem hallgatója Ferenc pápa szellemi hátterét mutatta be:

Bergoglio bíborosra jelentős hatással volt a „népi teológia”, mely válaszolva a latin-amerikai társadalmi valóság állapotára hangsúlyozta, a szegények az evangélium elsődleges címzettjei.

Janka Ferenc, a Gál Ferenc Egyetem rektorhelyettese előadása az öröm szerepére koncentrált a hit átadásában. Transzdisciplináris megközelítést választott, segítségül hívta az etika, a bölcsélet és pszichológia tudományát, a Szentírás tanítását, hogy elvezessen, mi valódi öröm az ember számára.

Ubaldo Montisci, a Szaléziak Pápai Egyetemének professzora és Sergio Pérez Buena, a Salamancai Pápai Egyetem pasztorál-kateketikai oktatója előadásaikban azt hangsúlyozták, az „első igehirdetés”, a kérőgma kiáltásos helyet foglal el a lelkipász-

torkodásban, azt minden embernek joga van hallani. Akik hírül adnak, „lélekkel evangelizálónak” kell lenniük, az ember életének minden „útkereszteződésében” ott kell állniuk.

Keszeli Sándor, a Nemzetközi Kateketikai Bizottság tagja arra figyelmeztetett, hagyományos kezdeményezéseinkkel mindössze a fiatalok 4%-át érjük el.

Bakó László, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem teológiai karának oktatója pasztorális irányváltást sürgetett: át kell formálni a frissesség, őszinteség, öröm-könnyedség, emberközpontúság, valóságglátás jegyében minden egyházi struktúrát, hogy az evangelizálás alkalmas csatornájává váljon.

Gájer László, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora amellett érvelt, hogy a harmadik évezred egyházának imádkozónak kell lenni: meg kell élni és tanítani kell az imát. Bátorított a székértáborokon felülemelkedő együttélés és testvériség megtapasztalására. A párbeszéd, a találkozás révén a kereszténység az együttélés katalizátora lehet: felismerni és elfogadni ezt a szerepet, valóban méltó keresztény jövőképet jelenthet.

T. É.

FOTÓ: MAGYAR KURIÉR

Közös gondolkodásra hívott az Országos Lelkipásztori Intézet

A lelkipásztorkodás kihívásai

Október végén tartották meg Mária-besnyőn a hagyományos Országos lelkipásztori-teológiai napokat. A három nap előadásai, csoportbeszélgetései a hívek és papok együttműködéséről, ennek nehézségeiről és jó gyakorlatairól szóltak. Papok és munkatársaik – nyolcvan fő – vett részt az Országos Lelkipásztori Intézet (OLI) szervezésében a Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Házban megrendezett találkozón.

Látva a lelkipásztorkodás mai kihívásait fogalmazta meg témáját – „A pap mint vezető” – az Országos Lelkipásztori-Teológiai Napok a magyar lelkipásztorkodás nagy múltra visszatekintő szakmai rendezvénye. A pap új feladatok sokaságával szembesül, miközben a vele szemben támasztott elvárások is megváltoznak. A liturgikus cselekmények mellett feladata a közösségszervezés, az egyházközség életének vezetése. Megnövekedett munkatársi gárdával együtt kell betöltenie a vezetés feladatát, legyen szó gazdasági kérdésekről, a templomról és a sekrestyéről, zenei és asszisztencia szolgálatról, a képviselőtestületről, adminisztrációról, hitoktatásról. Átalakultak a társadalmi szerepek, sok a bizonytalanság abban a tekintetben is, mit jelent vezetőnek lenni. Egyszerre elvárás, hogy a vezető „egy legyen közülünk”, ugyanakkor határozottan irányítson. A krisztusi vezető, motiváció, személyiség, közösségszervezés, együttműködés kérdéskörre fókuszáltak a teológia, pszichológia és a pasztorális gyakorlat területéről. A teológiai és biblikus alapvetés mellett útmutatást adtak a terepen végzett munkában. Kiemelt téma volt az ifjúság meghívása, kistelepüléseken élő sokplébániás vezetés, a nagy, városi plébániák vezetése.

Az intenzív három napon részt vett *Kopasz István*, a mórakalmi Szent László király-templom plébánosa. – Arról szólt, amiben élek – István atya hasznosnak értékelte a találkozói előadásait. – Egy hétezeres településen

sok a feladat és sok a munkatárs is – írta le helyzetüket. István atya ötleteket merített, hogyan tudja motiválni, bátorítani munkatársait. – Jó volt szakembertől hallani a motivációról, megérteni ezt a belső folyamatot. Vallom, hogy törekednünk kell arra, hogy döntéseinket ne a félelemtől, hanem a szeretettől vezetve hozzuk meg, keressük egymás felé a szeretet új útjait. Fontos a munkatársak képzése is, ez lehet ugyanis az alapja annak, hogy nagyobb felelősséget kaphassanak.

FOTÓ: MERÉNYI ZITA/MAGYAR KURIÉR

A *Plébániai Evangelizáló Sejtek* mozgalmat képviselte a tanulmányi napon a szegedi *Ferentzi Csaba*, a hálózat nemzeti referense. A sejtevangelizáció gyakorlatát Piergiorgio Perini, a milánói Sant'Eustorgio-bazilika lelkipásztora vitte be a katolikus egyház gyakorlatába, ő jött el 2013-ban Csongrádra, és mutatta be ezt az evangelizációs programot. Csaba elmondta, ennek résztvevői sejteket alkotnak. Minden héten egy családi otthonban találkoznak, átbeszélnek a vasárnapi prédikációt, imádkoznak, így készülnek fel a következő heti misszióra. Közvetlen környezetükből választanak ki valakit, akinek különösen szüksége van arra, hogy imában hordozzák, és konkrétan segítsék őt. Személyes figyelemmel fordulnak felé, elindul közöttük egy egyre mélyülő kapcsolat, melyben egyszer csak elhangzik a kérdés, miért segítesz engem, mi motivál téged. Ekkor meghívják a plébánia befogadó, missziós közösségébe, ahol ő maga is egy újabb evangelizációs sejt aktív résztvevője lesz.

T. É.

Az Evangélium c. műsor 7. évfolyamában a Katolikus leveleket dolgozza fel. Nézze Ön is vasárnaponként 8:45 órakor az M5-ös csatornán vagy a mediaklikk.hu oldalon!

Elindult az egyházmegyei karácsonyi ajándécsomag gyűjtés

Több mint ajándék

„Egy szívvel közösen” mottóval idén is meghirdette a karácsonyi ajándékgyűjtést nehéz sorsú gyerekek számára a Jövőt a Fiataloknak Alapítvány. Tapodi Krisztián, a gyulai Nádi Boldogasszony-templom káplánja koordinálja az akciót.

A 2020-ben a Covid „következménye” volt a Szent Gellért Szeminárium növendékei és előjárói által szervezett első adománygyűjtő akció. A járvány miatt a pasztoráció gyakorlatától kényszerűen elszakadó papnövendékek úgy érezték, valamilyen formában találkozni szeretnének a fiatalokkal. Gondolkodtak a lehetőségeken, és azt választották, hogy a katekétákon keresztül ajándécsomagot juttatnak el karácsonyra az egyházmegye településein élő nehéz sorsú gyerekeknek.

– Először 100 csomag volt a cél – eleve nitette fel a kezdeteket Tapodi Krisztián, a gyulai Nádi Boldogasszony-templom káplánja.

Kezdetől törekedtek a személyességre. Egyrészt abban, hogy a katekétáktól nem-

csak neveket kértek, hanem egy kisebb jellemzést az érintett gyerekről, családi helyzetéről. Tájékoztattak, mire lenne szüksége, minek örülné, milyen nehézségek vannak az életében. Ezek alapján állították össze a csomagokat. Másrészt az átadásban is keresték a személyes találkozás lehetőségét. Így jutott el Krisztián is egy újszegedi családhoz, ahol a nagymama neveli lánya három kis-korú gyerekét.

– Ez a legelső év és legelső találkozás számomra meghatározó volt. Serfőző

Levente atyával vittük el a csomagot. Megható volt a három gyerek és a nagymama öröme. Láttuk, milyen nagy a rászorultság, más ajándék valószínűleg nem került a karácsonyfa alá. Aztán az ünnepi asztalukra is vittünk finomságokat, azt hiszem, széppé tudtuk tenni a karácsonyukat. Elin-

rekek az azt követő tavasszal megke- resztelkedtek, én lettem az idősebb fiú, Rafi keresztapja – meséli.

Krisztián most Gyuláról csak a távol- ból tudja kísérni a fiút, de Serfőző Levente atya napi kapcsolatot tart velük, amiben lehet, segíti a családot. Azóta jobbak a gyerekek iskolai ered- ményei, a két fiú focizik, Rafi gitá- rozni tanul és rendszeresen lelkesen ministrál.

A szervezők idén is azt szeretnék, hogy az arra vállalkozó adományozók be tudjanak kapcsolódni a csomagok

kiszállításába, így ők is sokkal jobban részesévé váljanak az akciónak. Idén már 150 ajándécsomag a cél. Most is az egyházmegye katekétái fogják összegyűjteni a megajándékozandók névsorát. A kampány egyik „nagy- követe” Kardos Mihály atya. A három év alatt a kezdeményezés láncreak- ciót indított el: a seminaristákhoz, akiket közben pappá szenteltek, sok önkéntes kapcsolódott. Krisztián atya terve, hogy a hitoktatás során meg- ismert gimnazistákat beszervezi az akcióba, a csomagok összeállításától kezdve a kiszállításig feladatokat fog- nak kapni.

A kispapok az első karácsonyi akció meghatározó élményei után rögtön úgy érezték, valami többet, „tartósabbat” is szeretnének, nem maradhat meg a segítségnyújtás egyszeri karácsonyi

ajándéknál. Elkezdtek az egyházmegye több tele- pülésen oratóriumot szer- vezni, évente több alka- lommal vidám játékos együttlétre hívják össze a gyereket, nyáron pedig tábort szerveznek szá- mukra, idén már a har- madik táborban nyaraltak velük a gyerekek.

– Az oratóriumban annak az 50–60 gyereknek tudunk adni valamit, akik leginkább rászorulnak, akiknek nincs semmi- lyen közösségi tapaszta- latuk, sok minden hiány- zik az életükből. Egy-egy

napra ebből kiemeljük őket, ami talán muníciót ad a hétköznapiakra. Nekem megerősítő látni a lelkes arcokat – mondja a fiatal pap.

A Forrás tábor is meghatározó élmény azoknak a gyerekeknek, akik egyéb- ként nem jutnak el nyáron sehova. A tábor egyszerre szórakoztat és távlatokat nyit. Krisztián atya pél- dája mutatja, hogy a kispapként átél- t élmény őket magukat is formálja, és meghatározó impulzust ad azoknak, akik az egyházmegye motorjai lesz- nek.

T. É.

Nem könnyű a férfiakat megszólítani

Egy évtizede szervez kimondottan férfiakat megcélzó programokat a Pasztorális Helynökség. A Toronyirány magazin ellátogatott egy apa–fia estre, amelyen ugyanakkora hangsúlyt kap a közös beszélgetés, mint a kézzel fogható, hazavihető eredményt hozó építőmunka.

Nagy ládával a kezében lép be a lépcsőház felől *Piros Adorján* pasztorális munkatárs, körülötte két fia segédkezik. Hamarosan a székek is a helyükre kerülnek a Katolikus Ház előterében. Még szűk fél óra maradt az aznapi program a kezdetéig, mire úgy érzi Adorján, hogy szuszszanhat egyet. Már beszélgetünk, mikor megérkeznek az első résztvevők.

– Tíz éve vannak a CsaládEgyetem programjain belül külön a férfiakat megszólító rendezvények. Nem könnyű feladat rábírní őket a beszélgetésekre, arra, hogy szánjanak időt önmagukra, az önismeretre, a közösségépítésre. Viszont ha eljönnek, akkor minden energiájukat beleadják, teljesen csak erre figyelnek – magyarázta *Piros Adorján*.

A programokhoz csatlakozók között több generáció is megtalálható a még házasság előtt álló ifjú felnőttektől a nagyapákig. Jellemzően a katolikus közösségből jönnek a résztvevők, de nem feltétele a jelentkezésnek a hitgyakorlás, hiszen a témákat is a mindennapi életből hozzák. – Azonban mikor én mint katolikus családapa szólalok meg, azt természetesen az evangéliummal átitatva teszem meg – jegyezte meg.

Egy idő után a résztvevők jelezték, hogy szívesen hoznák fiaikat is, mert velük együtt szeretnék megélni az itt megtapasztalt közösségi élményt. Ezen igényre válaszolva rendszeresen tartanak apa–fia műhelyeket. Elsősorban tíz év feletti fiaikkal jönnek az apák, e korosztállyal már lehet komoly kérdésekről is beszélgetni egy nagyobb

FOTÓK: TÓTH MARCELL

körben. Ekkor valami kézzel fogható tárgyat készítenek a résztvevők, majd utána beszélgetnek is erről: mi a szimbolikus jelentése a munka eredményének? Ennek köszönhetően az apák is jobban megérthetik a gyermekeikkel való kapcsolatukat és a fiúk is tudatosabban fordulhatnak az apjuk felé.

– Nem a szavainkkal nevelünk, hanem a tetteinkkel. Amikor látnak minket más apákkal együttműködni, vagy akár konfliktusba kerülni, mást gondolni, akkor abból ők magyarázat nélkül is tanulnak – emlékeztetett a pasztorális munkatárs.

Három–négy fő, a „mag” rendszeresen részt vesz a programokon, mások csak időnként. A legutóbbi, novemberi alkalom témája az otthonosság lett, ehhez kapcsolódóan építettek egy képzeletbeli otthont közösen. Először jött el *Takács Péter* a programra.

– Szerettünk volna kis időt együtt tölteni, kiszakadni a mindennapokból – mondta a fiú tömören, s nem sokkal később már egy asztalnál „építkezett” édesapjával és testvérével.

Nagyobb távolságot jelent a hétköznapiaktól az apa–fiú zárandókat, amelyet idén nyáron második alkalommal szerveztek meg. A 17 résztvevő egy hét alatt 120 kilométert tett meg Tihanytól Pannonhalmáig. Itt a fizikai kihívást a gyaloglás jelentette, de egyben szellemileg is feltöltődtek. Az imádságok, a turisztikai látnivalók mellett nagy hangsúlyt kaptak a beszélgetések is. Ez nem feltétlenül csak a családtagok közötti kommunikációt jelenti. Az apák is megoszthatták egymással a nehézségeiket, a tinédzserek is megvitathatták az őket érdeklő témákat korosztályukkal, illetve jellemző volt az is, hogy a családfők más apák gyermekeivel beszélgettek, így szereve kölcsönösen új tapasztalatokat.

Ha valaki szeretne csatlakozni a Férfikör, vagy azon belül az Apa–fia programokhoz, a <https://csaladegyetem.hu/> honlapot érdemes felkeresnie, ahol a hírlevélre is feliratkozhat, továbbá követheti az Egyházmegyei CsaládKözpont oldalát a Facebookon.

T. M.

Az egyházmegye múltjára emlékeztek

Száz éve menekült Magyarországra Glattfelder Gyula. Csanád megye püspöke kényszerű távozásának köszönhetően lett Szeged az egyházmegye székhelye. A vármegyei levéltár konferenciával emlékezett a tudomány- és művészetpártoló egyházi vezetőre és korára.

46. alkalommal rendezte meg a Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád-Csanád Vármegyei Levéltára a Csongrád Megyei Levéltári Napokat. Idén ősszel két helyszínen, Hódmezővásárhelyen és Szegeden várták az érdeklődőket.

A szegedi program apropóját Glattfelder Gyula Csanád megyei püspök Temesvárról való elüldöztetésének centenáriuma adta: e Trianonból fakadó újabb szomorú esemény eredményeképpen vált a „legkatolikusabb város” egyben püspöki székhellyé.

Kiss-Rigó László püspök megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy nem önszántából, hanem kényszerből hagyta el egyházmegyéje székhelyét a püspök. Glattfelder bízott abban, hogy ez a költözés csak ideiglenes – ennek bizonyítéka, hogy a Csanádi Egyházmegye levéltára Temesváron maradt, ma is ott található. Csak az 1930-as években kérte a pápától, hogy legyen az egyházmegye székhelye

lye Szeged és a Fogadalmi templom a székesegyháza.

– Több vértanú és mártírhaltalt püspök állt a Csanádi Egyházmegye élén, közülük tartozott Szent Gellért is – emelte ki *Vágfalvi Zoltán* doktórándusz, történelemtanár előadásában. Rámutatott, 1702–1738-ig egyszer már átmenetileg Szegeden volt az egyházmegye központja. A 20. század elején Csernoch János püspök, későbbi hercegprímás pezsdítette fel Szeged vallási életét: 1909-ben itt rendezték meg a katolikus nagygyűlést, több katolikus szervezet, többek között a Szegedi Katolikus Kör ekkoriban alakult meg. Rámutatott, hogy míg a püspöki székhelyen, Temesváron több náció és vallás osztozott, Szeged lakosságának markáns többsége római katolikus volt. Csernoch időszakában hívták a Tisza-menti települést a „legkatolikusabb városnak”.

A trianoni békediktátum három részre szakította az egyházmegyét, a legnagyobb darabja Romániához került. Glattfelder Gyula püspök azonban ragaszkodott Temesvárhoz. 1923. február 27-én a Szentszék utasította a város elhagyására, majd március 23-án 48 órán belüli hatállyal a román hatóságok is kiutasították. Kényszerű távozása után előbb Budapesten élt, majd a püspöki palota elkészülte után Szegedre költözött. Glattfelder és Szeged kapcsolatáról beszélt előadásában *Zombori István* nyugalmazott múzeumigazgató, a Gál Ferenc Egyetem címzetes fő-

Zombori István

FOTÓK: TÓTH MARCELL

iskolai tanára. A püspök és Klebelsberg Kuno kultuszminiszter között gyümölcsöző együttműködés alakult ki az évek folyamán. Glattfelder folytatta a már Budapesten és Temesváron is végzett oktatáspártoló munkáját, segítette az újszegedi katolikus tanítóképző építését, fejlesztését. Zombori emlékeztette a hallgatóságot arra, hogy Szeged az egyetem és a püspökség segítségével lett az ország egyik legjelentősebb városa – szimbolikusan ezt fejezi ki, hogy a Dóm téren és a teret körülölelő épületeken ma is osztoznak.

Mind Zombori István, mind a konferencián szintén előadó *Horváth Gábor* tanszékvezető főiskolai tanár hangsúlyozta, hogy Glattfelder Gyula nélkül a Fogadalmi templom sem lett volna olyan gyönyörű épület, mint amilyenné végül vált. Horváth szerint a püspök egy „nagystílusú egyházi fő” volt. – Fel kell emelni az aláhagyatott tudományt és művészetet – vallotta Glattfelder már 1910-ben és ennek jegyében működött együtt Fieber Henrik római katolikus pappal, művészettörténésszel. E gondolat mind a félbeszakadt temesvári, mind a szegedi éveit végigkísérte. Horváth Gábor úgy látja, Szeged városában Glattfelder Gyula egy újkori Csanádot látott.

TÓTH MARCELL

Kiss-Rigó László püspök

A tudományt ünnepelték Békésben

A Gál Ferenc Egyetem mindhárom Békés vármegyei karán szerveztek programokat a Magyar Tudomány Ünnepe programsorozatához csatlakozva.

Békéscsabán november 15-én tartottak konferenciát, melyen Dux László rektor arra hívta fel a figyelmet, hogy a felmerülő kérdésekre közösen keressék meg a választ. Rákóczi Attila, a Békés Vármegyei Kormányhivatal főigazgatója úgy fogalmazott, a programsorozattal együtt ünnepeljük a tudás és az innováció örök erejét. Magyarország világviszonylatban is kiemelkedően teljesített, hiszen nemrég két magyar kutató részesült a világ legnagyobb tudományos elismerésében, a Nobel-díjban. A programon Janka Ferenc rektorhelyettes emlékeztetett, Ferenc pápa kívánsága

az volt, hogy minden katolikus és más egyetem legyen az egyetemesség és a szabadság központja, a minden embert szolgáló humanizmus műhelye és a remény laboratóriuma.

Szarvason három rendezvénnyel kapcsolódtak az eseménysorozathoz. Előbb pedagógiai konferencián és módszertani napon hangzottak el előadások, a résztvevőket bemutatókkal és workshopokkal is vár-

Janka Ferenc, a GFE rektorhelyettese

ták. Másnap az autizmus ellátásának kérdéseivel foglalkoztak, majd a harmadik napon, zárásként a kutatás és a képzés összefüggéseit vizsgálták.

FOTÓK: DÉVÉNYI ENDRE

Tudományos kutatásaikról számoltak be a gyulai hallgatók

A GFE fürdővárosi kampuszán immár huszonnyolcadik alkalommal rendezték meg a Tudományos Diákköri Tanácskozást. A tudományos programon mindhárom szak hallgatói részt vettek. Az ápolói terület többek között terápiás témával, illetve a koraszülött ellátással kapcsolatos előadással jelentkezett. Az egészségturizmussal foglalkozó

hallgatók az egészségfejlesztésről és a turizmusban dolgozók rekreációs szükségleteiről referáltak. A szociális munka szak tanulói érintették a krízisben lévő emberek életét, illetve a büntetés-végrehajtás területén jelentkező kihívásokat. A konferencia előadásait a helyszínen tartották, sokan pedig online csatlakoztak a programokhoz.

Gyulán a globális kihívásokra adott helyi válaszok foglalkoztatták a Magyar Tudomány Ünnepehez kapcsolódó konferencia résztvevőit. Az eseményen szó esett a koraszülésről, a betegséggel küzdő gyermekek és családjaik támogatásáról és az iskolai szociális segítő tevékenységről is. Vincze Gábor dékán a tudományos élet jelentőségét hangsúlyozta, egyben felhívta a figyelmet arra is, hogy a gyulai kar nagy lépést tett ebbe az irányba az elmúlt időszakban. Nemcsak a hallgatói létszám emelkedett jelentősen, hanem mesterszakot is indítottak.

CSISZÉR ÁRON

Nem lehet csoda nélkül élni

A fenti mottóval hirdette meg ismét betlehemkészítő pályázatát a Szegedi Dóm Látogatóközpont. A téli időszakban a versenyre beadott pályamunkák tárlata mellett időszakai és állandó kiállításokkal, valamint a Dóm Művészeti Szalon újabb előadásaival várják a kultúra szerelmeseit.

Az adventi várakozás hetei nyolc évszázada egyben a betlehemkészítés időszakát is jelentik. Ugyanilyen, de csupán néhány éves múltra visszatekintő hagyomány, hogy a Szegedi Dóm Látogatóközpont betlehemkészítő pályázatot ír ki. Idén több mint százötven pályamunka érkezett az egyházmegye területéről – Mórhalomtól Békéscsabáig –, sőt egy partiumi településről is küldtek be alkotást.

FOTÓK: TÓTH MARCELL

– Advent idején készülünk, várakozunk, próbálunk ráhangolódni karácsony ünnepére, s ebben e kiállítás segít minket – mondta a tárlat megnyitóján *Serfőző Levente*. Emlékeztetett rá, hogy ugyanaz a cél most is, mint amikor Assisi Szent Ferenc egy barátja és néhány pásztor segítségével először állított bethlehemet: Jézus születésének felidézése. Kiemelte, szép és kreatív alkotások születtek: bebizonyították a pályázók, hogy a legegyszerűbb dolgokból is lehet alkotni, sőt sokszor a legegyszerűbb művek a legszebbek és legértékesebbek. – Nincs gazdagabb, mint a szívünk egyszerűsége és az, amit mi tudunk adni – hangsúlyozta az

oktatási helynök. Az elmondottakról a látogatóközpontba betérők egészen 2024. február 2-ig saját szemükkel is meggyőződhetnek.

Várhatóan a jövő év első felében is látogatható marad a népszerű *Szegeden Szűz Mária is papucsban jár* című időszakai kiállítás. A tárlat címét a Szűrs Madonnáról kapta, aki piros szegedi papucsot visel a Fogadalmi templom szentélye felett. A gyönyörű szép lábbelik mellett megismerkedhetünk azok készítésével is – a munkafolyamatról az egykori és a mai mesterek beszélnek a vetített filmfelvételeken.

Rongyosan az Isten előtt címmel jelent meg Serfőző Levente új kötete a Györgypál Antal vértanú papnak jutó rövid időről, alig 33 évről. – Egy olyan kötetet vehet a kezébe az olvasó, amely nem egy regény, hanem egy különleges élettörténet. Megpróbáltam néhány alapinformációból, szinte a semmiből felépíteni, megírni

Serfőző Levente

Györgypál Antal életútját – fogalmazott a könyvről a szerző. A művet január 17-én 17 órakor mutatják be a Szegedi Dóm Látogatóközpontban. Habár új év kezdődik, de a Dóm Művészeti Szalon programsorozata csupán folytatódik, hiszen az évad szeptemberben indult és egészen ápri-

Hrutka Róbert Artisjus-díjas zenész a betlehemkészítő tárlat megnyitóján

lisig fog tartani. Január 19-én *Molnár Enikő* és *Tarjányi Krisztina Irma* viszi színre – grafikus és előzenei segítségével – Lackfi János *Hinták* című darabját. A kamaradráma két főszereplője Évi, a kirepülni vágyó lány és „az őt majdhogynem méhébe visszazárni kívánó” édesanyja. Ebbe az anya–lánya történetbe szőtte bele az író–költő Avilai Nagy Szent Teréz és Lisieux-i Kis Szent Teréz legendáját. Február 24-én *Borbáth Ottília* színművésznő adja elő Polcz Elaine *Asszony a fronton* címmel megjelent emlékirataiból alkotott monodrámat. A darab megidéz a II. világháború borzalmait: éhezés, tetvek, lövészárkás, nemi erőszak – megdöbbentő erejű és őszinte alkotás, ennek is köszönhető, hogy a kolozsvári születésű pszichológusnő könyvét nyolc nyelvre fordították le megjelenése óta. Belépőjegyeket mind a januári, mind a februári előadásokra személyesen a Szegedi Dóm Látogatóközpontban vagy interneten, a *jegy.hu* honlapon lehet vásárolni. A kiállítások hétfő kivételével 9–17 óráig látogathatóak.

T. M.

Az ÁGOTA Közösség vendége volt az apostoli nuncius

A Szeged-Csanádi Egyházmegye gyermekvédelmi feladataival is ismerkedett szegedi látogatásán Michael Wallace Banach apostoli nuncius. Az érsek az egyházmegye Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálatójának székhelyén gyermekvédelmi szakemberekkel és gyermekvédelmi gondoskodásban felnőtt fiatalokkal találkozott.

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

Kothencz János főigazgató fogadta Banach érseket

Michael Wallace Banach érsek, Magyarország apostoli nunciusa két napra érkezett Szegedre. Szerdán a Gál Ferenc Egyetemen pasztorál-kateketikai konferenciáján tartott előadást, másnap pedig megismerkedett a Szeged-Csanádi Egyházmegye pasztorális területeivel, köztük a Kateketikai Intézettel. Majd a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálatot és az ÁGOTA Alapítványt vendége volt. Az apostoli nunciust, *Serfőző Levente* püspöki helynököt és *Róth Mártont*, az egyházmegye külügyi és közkapcsolati igazgatóját a szolgálatot szegedi Csongor téri decentrumában Kothencz János diakónus, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálatot főigazgatója és munkatársai fogadták. Többek között olyan gyermekvédelmi szakemberek, akik nap mint nap azért dolgoznak, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekek sorsát jobbá tegyék.

Kothencz János bemutatta az érseknek az ÁGOTA Közösség ügyét. Elmondta, közel három évtizedre tekint vissza, hogy teológustársaival úgy döntött, gyermekotthonokban élő, családjukból kiemelt gyermekekkel fog-

lalkoznak. A hosszú évek során több száz önkéntessel valósították meg missziójukat, melynek keretében pasztorációs programokat és élményeket biztosítottak a gyermekeknek. Kothencz János arra is kitért, hogy 2011-ben Kiss-Rigó László püspök életre hívta a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálatot, melynek szakmai programrendszerét az ÁGOTA Alapítvány által létrehozott szakmamódszertanra épít.

– Fontos küldetésünk, hogy érzékenyítsük a társadalmat a családjukat veszített gyermekek sorsállapotára, valamint az is felelősségünk, hogy saját katolikus egyházunkban is érzékenyítsük a paptestvéreket és híveket a gyermekeink életére és sorsbéli jellemzőire – magyarázta a diakónus. Magyarország apostoli nunciusa nagy érdeklődéssel hallgatta az ÁGOTA Közösség tevékenységét. Elmondta, nagyon mélyen megérintette történetük, az, hogy milyen lelkesedéssel beszélnek szolgálatukról.

– Ferenc pápa nevében köszönöm munkátokat, és azt, hogy megmutatjátok ezeket a gyermekeknek, hogy ők igenis értékesek és jók. Ha már elrabolták tőlük a gyermeki létet, a ti munkátoknak köszönhetően visszakaphatják az örömet. Elismerem a munkátokat, és arra biztatlak benneteket, hogy sose veszítsétek el a hiteteket és lelkesedéseket. Köszönöm, hogy itt lehettem, ezúttal tolmácsolom felétek Ferenc pápa áldását – fogalmazott a nuncius.

Banach érsek ezt követően megtekintette az ÁGOTA Játsszóházat, ahol megismerkedett azokkal az önkéntesekkel, akik maguk is állami gondoskodásban nőttek fel. – Élő példák vagytok, bebizonyítottátok, hogy lentről, nehéz sorsból is fel lehet jutni. Rajtatok keresztül azt látják sorstársaik, hogy ha nektek sikerült, akkor nekik is fog – ösztönözte a fiatalokat az apostoli nuncius.

HAJÓ EDINA

Az ÁGOTA Közösség elismeri és támogatja példamutató fiataljait

Az ÁGOTA Közösség minden gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiataljára egyformán büszke. A felsőoktatásban tanulók számára kidolgoztak egy ösztöndíj lehetőséget „Száz ok, hogy diplomázzok” címmel. Erre azok a 18 éven felüli diákok pályázhattak, akik valamely hazai főiskola vagy egyetem alap- vagy mesterképzésére járnak és aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkeznek. A cél az volt, hogy tovább motiválják azokat a fiatalokat, akik elszántságukkal, és eredményeikkel példát mutatnak sorstársaiknak.

Kothencz János főigazgató gratulál Farkas Anna kommunikáció szakos egyetemistának

Az ÁGOTA Közösség pályázó fiataljai Magyarországon számos egyetemen bizonyítanak, mint például az ELTE, a Pécsi Tudományegyetem vagy a Szegedi Tudományegyetem, ám emellett jár fiatalunk a Neumann János Egyetemre vagy a Magyar Agrár és Élettudományi Egyetemre is. Köztük vannak olyanok, akik orvosnak, védőnőnek, gépészmérnöknek, tanítónak, közgazdásznak vagy éppen újságírónak készülnek. A felhívásra összesen 38 pályázat érkezett be, a jelentkezők három helyszínén, Szegeden, Pécsen

A gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok sokkal nehezebb helyzetben vannak, mint a saját családban nevelkedő kortársaik. A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató éppen ezért különböző pályázatokkal motiválja a fiatalokat. Idén újra gazdára találunk a Kiválósági- és Hősötös-díjak, nemrégiben pedig lezárult a „Száz ok, hogy diplomázzok” című ösztöndíjpályázat is.

és Budapesten vehették át az egyszeri támogatást.

Lóczi Renáta Tünde, a Szegedi Tudományegyetem tanító szakos hallgatója a szegedi díjátadón motivációs beszédet tartott sorstársaiknak arról, hogy miért érdemes küzdeni az álmokért.

– Nekem is nehéz volt magam előtt tartani a célt, hogy menjek előre, csináljam és ne adjam fel. Ellenben tudtam, hogy szeretném megmutatni, hogy igenis képes vagyok elérni azt, amit szeretnék és megmutatom, hogy miért lehetnek büszkéek rám – mondta el a fiatal.

A szolgáltató azon fiatalabb gyermekeit is elismeri, akikre tanulmányi eredményeik és szorgalmuk okán büszke. Idén harmadik alkalommal részesülhetnek Kiválósági-díjban azok a nevelőszülőknél vagy lakásotthonban élő felső tagozatos és középiskolás gyermekek, akik legalább 4-es tanulmányi átlaggal rendelkeznek, a Hősötös-díjra pedig alsó tagozatos

diákok pályázhattak és azok, akik a 2022/2023-as tanévben bármely típusú alap- vagy középfokú oktatási intézményben összegyűjtöttek legalább 100 darab ötös érdemjegyet vagy annak megfelelő tanári értékelést.

A tavalyi 577-hez képest idén közel háromszázzal több, összesen 864 sikeres pályázat érkezett be szolgáltatói területünk 13 vármegyéjéből erre a két kiírásra. A számok is azt bizonyítják, hogy fontosak ezek a kezdeményezések, hiszen motiválják a hátrányból induló fiatalokat, és megerősítik bennük azt, hogy mindannyian értékesek és tehetségesek.

– Fiataljaink a teljesítményüktől függetlenül is feltétlenül szerethetőek és elfogadhatóak. Ezen azonban túlmutat az, amikor gyermekeink példát mutatnak sorstársaiknak és a felnőtt társadalomnak is – mondta el Kothencz János, az ÁGOTA Közösség vezetője.

H. E.

Pest vármegyei kiválóságok

ÁGOTA Falván járt a bolgár miniszter

Magyarországra érkezett Ivanka Shalapatova bolgár munkaügyi és szociális miniszter, és Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár kíséretében egy egésznapos program keretében Tass-Alsószenttámasra, ÁGOTA Falvára látogatott, ahol az ÁGOTA Község vezetői és munkatársai mellett nevelőszülőkkel is beszélgetett, továbbá megtekintette a kis létszámú lakásotthont és az utógondozói házat, ahol az ellátott gyermekekkel és fiatal felnőttekkel is találkozott.

Ivanka Shalapatova bolgár miniszter és Vanya Kaneva gyermekpolitikáért felelős miniszteri tanácsadó Pintér Sándor belügyminiszter meghívására érkezett Magyarországra. A miniszter asszony Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár kíséretében ellátogatott ÁGOTA Falvára. A vendéget a magyar gyermekvédelmi rendszer, azon belül a nevelőszülők helyzete, a fiatalok lakásotthonban való elhelyezése érdekelte, valamint a Kothencz János által alapított KÁSZPEM (Kothencz-féle ÁGOTA® Szenzitív Pedagógikoterápiás Módszer) is felkeltette a figyelmét.

Az eseményen Kothencz János, az ÁGOTA Alapítvány alapítója elmondta, ő maga is állami gondozottként nőtt fel, és egyetemistaként döntötte el, hogy szeretne segíteni sorstársainak. Emellett bemutatta szakmamódszertanát, a KÁSZPEM-et, amelyet 2012–2019 között Bulgáriában is alkalmaztak.

– Több bolgár nagyvárosban, köztük Plovdivban és Szófiában implementáltuk a módszert szociális munkásoknak, pedagógusoknak, szociálpedagógusoknak és pszichológusoknak. Plovdiv környéki gyermekotthonokban monitoroztuk is a KÁSZPEM alkalmazását – mesélte.

A látogatáson Fülöp Attila államtitkár rávilágított, ma a hazai gyermekvédelemben feladatmegosztás van az állami, civil és egyházi szervezetek között. – Mindannyian azon dolgozunk, hogy a gyermekeknek jó legyen. A nevelőszülői hálózatok működtetése civil és egyházi fenntartók kezében van, a gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok 70 százaléka él nevelőszülőknél, a többiek pedig nagyrészt állami fenntartású lakásotthonokban nevelkednek. Célunk, hogy erősítsük a nevelőszülői rendszert, hogy minél többen gyermek családban nőjön fel – fogalmazott.

Ivanka Shalapatova miniszter asszony Fülöp Attila államtitkár kíséretében látogatott ÁGOTA Falvára

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

A találkozón Ivanka Shalapatova miniszter néhány nevelőszülőnkkel hivatásuk nehézségeiről és szépségeiről beszélgetett. A kiskunfélegyházi Piroška Rita elmondta, hogy a gyermekek bizalmának elnyerése nem könnyű feladat, hiszen a fiatalok az átélt traumák miatt nehezen nyílnak meg. A miniszter asszony Kothencz Jánost is faggatta a KÁSZPEM módszer terápiás jellegéről és alkalmazási lehetőségeiről, módjáról.

Ezek mellett arról is beszélt, hogy náluk, Bulgáriában még nagy intézményekben élnek a családjukból kiemelt fiatalok és céljuk, hogy javítsák ezeknek a gyermekeknek a helyzetét. – Terveink között szerepel a nevelőszülői hálózat létrehozása, valamint

kiseb lakásotthonok kialakítása. Tapasztalatgyűjtésre érkeztem Magyarországra, hogy közös pontokat találjunk és elmélyítsük együttműködésünket – hangsúlyozta.

A külföldi delegáció tagjai ÁGOTA Falván megtekintették a Don Bosco Szent János Lakásotthont és az utógondozói házat, ahol az ellátott gyermekekkel és fiatal felnőttekkel találkoztak, majd a gyermekvédelmi komplexumba is ellátogattak.

HAJÓ EDINA

A jó példát követik a fiatalok önkéntességben

Az önkéntes munka szerepe és jelentősége a közösségfejlesztésben és az identitás megőrzésében – ez volt a címe annak a konferenciának, amelyet a Lengyel Köztársaság Szegedi Konzulátusa és a szegedi lengyel közösség szervezett a Gál Ferenc Egyetemen. Az előadók és a témák egyaránt arra mutattak rá, hogy a nemzeti identitás megőrzése is fontos társadalmi feladat, amelyben helye van az önkéntes munkának is.

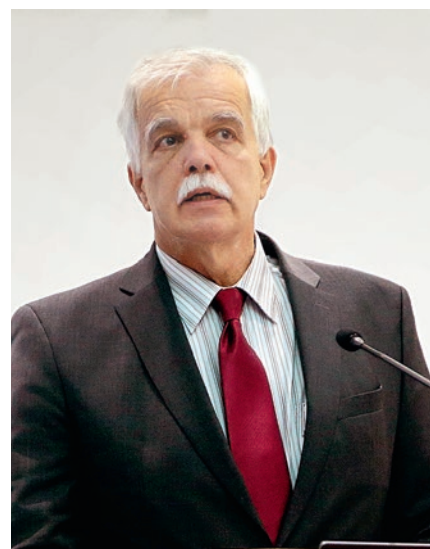
A helyi lengyel közösség kezdeményezésére már 11 éve rendeznek tanácskozást Szegeden Lengyelország november 11-i nemzeti ünnepéhez kapcsolódóan. Az esemény mindig a Szeged-Csanádi Egyházmegyével és a Gál Ferenc Egyetemmel együttműködésben valósul meg a Lengyel Külügyminisztérium lengyel-magyar ifjúsági pályázatának támogatásával. Az idei programban olyan társadalmi ügyekre, együttműködésekre irányították rá a figyelmet

a szervezők, amelyekben különösen fontos szerepe van az önkéntességnek, és arra próbáltak meg választ keresni, hogyan lehet erre rávenni a fiatalokat. A tanácskozást Prof. Dr. Dux László, az egyetem rektora nyitotta meg.

A pozitív példák egyikeként a Lengyelországból érkezett előadó, Grzegorz Gaska arról beszélt, hogy hazájában a fiatalokat önkéntességre nevelik. Például elviszik őket kórházakba, ahol segítenek a betegeknek, vagy temetőkre sírokat gondozni. A Nagy Háború délkelet-lengyelországi temetőiben a sandomierzi és baligródi általános iskolások a sírok rendezése közben élő történelemórakon ismerkedtek meg az ott zajlott csaták történetével. A fiatalok önkéntes tevékenységének és az ott kapott tudásnak pozitív hozadéka lett, mert később a katonák hősiességéről, és hazaszeretetről beszéltek – számolt be a helytörténész.

Hasonló témában osztotta meg tapasztalatait Gianfranco Simonit, aki Olaszországból, a Doberdó fennsíkáról érkezett a tanácskozásra. Mint elmondta, hazájában valóságos kultusza van a világháborús emlékek, így a katonasírok ápolásának is, ebben szerepe kell, hogy legyen a fiataloknak is.

Kothencz János, a Gál Ferenc egyetem professzora képviselte a hazai pozitív

Dux László, a GFE rektora nyitotta meg a tanácskozást

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

példát, hiszen az ÁGOTA Alapítvány alapítójaként arról osztotta meg gondolatait a hallgatósággal, hogy milyen sokat jelent a gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő gyermekek önértékelésének javításában az autentikus önkéntesek támogató jelenléte – vagyis az olyan fiataloké, akik maguk is állami gondozottként nőttek fel.

A tanácskozás lényegére Serfőző Levente mutatott rá előadásában. Az egyházmegye oktatási helynöke hangsúlyozta: hazánkban más európai országokhoz képest kevesebben vállalnak önkéntes szolgálatot, ezért nagyon fontos a példamutatás.

– A fiatalok mindenre nyitottak, isszák a tiszta, őszinte szavakat és cselekedeteket, meghívásokat. Azt gondolom, hogy ebben példát kellene mutasson a felnőtt generáció, hogy tud önzetlenül, önmagáról lemondva, idejét feláldozva segíteni embertársain. Ha ezt látja egy fiatal, akkor motiválttá válik – jelentette ki, rámutatva arra, hogy ezzel a fiatal saját lelkét is építi.

VARGA MÁRTA

Két vendégelőadó itt még a hallgatóság soraiban: Grzegorz Gaska (a kép jobb szélén) és Gianfranco Simonit (középen)

Kulturális mozaik

Függöny, fel!

Színházaink változatos kínálattal készültek az őszi kapunyitásra. A Szegedi Nemzeti Színház a *Szerelmes Shakespeare* című romantikus zenés játék mellett Heinrich von Kleist veretes vígjátékát, *Az eltört korsót*, illetve *A két Korea újraegyesítése* című, kortárs francia abszurd színművet mutatta be. Az operatagozat Puccini *Manon Lescaut*-jával indította az évadot, a karácsonyi szezonra Lehár Ferenc örökzöld nagyoperettjét, *A mosoly országát* tűzik műsorra. Békéscsabán magyar évadot hirdetett a Jókai Színház Wass Albert, Hunyady Sándor és Móricz Zsigmond művei mellett Sente Vajk *Legénybúcsú* című vígjátékával. A Szegedi Kortárs Balett – miközben Európa több nagyvárosában sikert aratott produkcióival – a Petőfi-emlékévéhez csatlakozott a *Lánglelkű* című táncdrámával.

Emlékkiállítás a jubiláns építész grafikáiból

Alig több mint fél esztendővel kilencvenedik születésnapja után megtért Teremtőjéhez az Ybl-díjas építész, *Tarnai István*. Egyházi munkáinak sorából kiemelkedik a szegedi Tatra téri Szent Gellért-templom, amelynek megépítése forradalmi cselekedetnek számított a kommunista diktatúra idején. Első jelentős munkája, a technikai bravúrnak is beillő, Dugonics téri villamosváró mára a tér kapujának szerepére lépett. Alig száz méternyire Zenélő szökőkútjától, amely centenáriumi emlékhelyként épült, és nélkülözhetetlen közösségi térként vált mindannyiunk kedves színhelyévé. Károlyi Istvánnal közösen jegyzett Biológiai Kutatóközpontja 1973-as átadása óta sem veszített időszerűségéből. A Tatra téri Szent Gellért-templom tervezőjeként vérbeli szamizdat templomépítő minőségében nyerte el Szent II. János Pál pápai áldását. A Dóm téri Oktatási Központ korszerű, mégis időtlen épületének megalkotásakor Rerrich Béla avatott munkatársául szegő-

Tarnai István Dugonics téri villamosvárója

Jelenet a *Lánglelkű* című táncdrámából

FOTÓ: FRANK YVETTE

dött – fél évszázadnyi eltéréssel. Egyik legutóbbi középülete, a Kaszap István Jezsuita Szakkollégium a visszahúzódó családiasság menedéke a Jósika utcában. A Szeged városképét meghatározó alkotásokkal gazdagító alkotó életművének kevésbé ismert szeletét: grafikáit, akvarelljeit bemutató emlékkiállítás a Magyar Tudományos Akadémia szegedi székházának kiállítótereiben állított emléket decemberben a nemrégiben elhunyt építésznek.

Koncertek, tárlatok, fesztiválok

Ezen az őszön is Hódmezővásárhelyre csábította képzőművészeti életünk élvonalát az *Őszi Tárlat*. A szegedi alkotók a *Magyar Festészet Napja* alkalmából jelentkeztek csoportos kiállítással a SZAB-székházban. A Reök-palota tereit *Sárkány Győző* grafikusművész alkotásai töltötték meg, amelyekben a szerencsés látogatók a művész tárlatvezetésével is elmélyedhettek. Az egyetem Rektori Hivatalának átriumában *Dobóczy Zsolt* legújabb fotóival, a világszerte kiállító *Sejben Lajos* képzőművész pedig ezúttal festményeivel jelentkezett. Ez utóbbi két kiállítás a Szegedi Tudományegyetem hagyományos Őszi Egyetemi Kulturális Fesztiváljának keretében nyílt meg. Az eseménysorozat széles palettát kínált kulturális eseményekből: a könyvbemutatók, táncházak, beavató színházi előadások és tudományos ülések mellett a Dugonics téri Aulában hallhattunk régizenei koncertet női zeneszerzők alkotásaiból, a Szegedre évről évre hazatérő hegedűs reménység, *Sztathatosz Sebestyén Szokolay Ádám* zongoraművésszel kamaramuzsikált, és az olyan, visszatérő sztárvendég mellett, mint amilyen *Fülei Balázs*, a Bartók Béla Zeneművészeti Kar fiatal ígérete, *Czingel Sándor* is figyelemreméltó zongoraesttel lépett a közönség elé. *Szokody Anikó* zongoraművész *Florence Sitruk* hárfaművésszel közös koncerttel tisztelt meg a 101 esztendeje Szegeden született, korszakos zongoraművész, *Sebők György* emléke előtt.

MARTON ÁRPÁD

Szent József a katolikus hagyományban

Alázat és méltóság

A karácsonyi ünnepkör kedvelt díszé – legyen az akár hatalmas köztéri, vagy szerényebb templomi, esetleg otthoni asztali – a betlehem, amely Jézus Krisztus szülővárosáról kapta a nevét és a Megváltó világra jöttére, az Isten megtestesülésére emlékeztet. Központi alakja a kis Jézus és édesanyja, Szűz Mária (akit a keleti keresztény hagyomány immár közel két évezred óta Istenszülő néven is tisztel). Mellettük áll, s mind a karácsonyi ünnep, mind a keresztény liturgia tekintetében kissé háttérbe szorul Szent József, Jézus gondviselője és Mária jegyesert.

Józsefről az evangéliumok keveset írtak. Azt azonban tudjuk róla a keresztény hagyományból, hogy alázattal, ugyanakkor méltósággal és büszkeséggel viselte azt az Isten általi meghívást és kiválasztottságot, amely a külvilág szemében talán szégyennek számított: tudniillik, hogy nem ő volt a vér szerinti édesapja Jézusnak, felesége gyermekének, aki a Szentlélek erejéből lett emberré és a fogantatásától kezdve minden bűntől mentes Szűz Mária testében fejlődött születéséig. Az is bizonyos, hogy József ott volt Jézus születésénél, s hogy Názáretben szeretettel nevelte és saját hivatására, az ácsmester-

ségre is megtanította a második isteni személyt. Jézus nyilvános működésének három évében valószínűleg már nem élt.

Az ókeresztény századokban és a középkorban alakját nem vette körül különösebb kultusz, neve akkor még a Mindenszentek litániájában sem szerepelt. A korábbi korban azonban – elsősorban a ferences, a jezsuita és főleg a karmelita lelkiségnek köszönhetően – tisztelete föllendült világszerte. Közép-Európában és Magyarországon I. Lipót idején vette kezdetét az erőteljes Szent József-tisztelet, hiszen az örökös nélküli uralkodó az ő közbenjárását kérte azért, hogy fiúutódja szülessen, aki nem sokkal később a világra is jött és a József nevet kapta. (I. József néven lett aztán magyar király, akit a Rákóczi-szabadságharc idején megfosztott trónjától az 1707-es ónodi országgyűlés.) Ettől a korszaktól kezdve Bajorország, Ausztria és Csehország egyik védőszentje Szent József, akinek március 19-i ünnepét előbb a főurak, majd a köznép is megtartotta, sőt neve – az iránti érzett tiszteletből – az 1800-as–1900-as évekre az egyik leggyakoribb magyarországi férfinév lett. Boldog IX. Piusz pápa kezdeményezésére 1870-től Szent József az egyetemes egyház védőszentje.

Szent József a munkások védőszentje is és újabban május elseje az (egyik) emléknapja, amely a baloldali (és jellemzően egyházellenes) szervezett munkásság május elsejei alkalmának, a munka ünnepének ad katolikus tartalmat. De természetesen ő a famegmunkálók – asztalosok és ácsok – patrónusa is: szegedi céhüknek a tizennyolcadik századi zászlajára is rá volt hímezve az alakja.

Szent József márciusi ünnepe a tél végét is jelentette. Ezt őrzi mind a napig széles körben emlegetett időjárásiról: Sándor, József, Benedek, zsákban hoznak meleget. A régi korokban több tájegységen a csikósok, gulyások, pásztorok József-napkor szegődtek el. Ilyenkorra biztosan elolvadt a hó is és érződött a tavasz. Erre utalt az a szegedi mondás, ami akkor hangzott el válaszul, amikor valakit megkérhettek, hogy a háza előtt nem söpörte el a havat: „Ezt Szent Józsefekre hagyom”.

A Csanádi Egyházmegyében Szent József kultusza a németység tizennyolcadik századi betelepítésével volt párhuzamos, s elsősorban a németek lakta falvak földjét, népét és templomát ajánlották az ő oltalmába. A jezsuiták 1930-ban megáldott szegedi templomának is ő a mennyei pártfogója, hiszen sokan a családokért és a szép nevelésért – így a papnevelésért is (márpedig a szegedi papnevelésben az oktatást akkoriban a jezsuita atyák látták el) – Szent Józsefhez, Jézus gondviselőjéhez és nevelőjéhez fohászkodtak.

MIKLÓS PÉTER

FOTÓ: THALER TAMÁS

10 éves az Evangelii Gaudium

Az egyház missziós átalakítása

Ferenc pápa Evangelii Gaudium (Az evangélium öröme) kezdetű apostoli buzdítása megjelenésének 10. évfordulója alkalmából szimpóziumot szervezett Rómában a vatikáni Átfogó Emberi Fejlődés Dikasztériuma.

Tíz éve, 2013. november 24-én, Krisztus Király ünnepén jelent meg Ferenc pápa *Evangelii Gaudium* kezdetű apostoli buzdítása, amely az egyházfő első önálló apostoli dokumentuma. Az Átfogó Emberi Fejlődés Dikasztériuma éppen a jubileum napján, 2023. november 24-én tartott szimpóziumot, amelyen azt vizsgálták, hogy milyen hatást gyakorolt és mit jelent az apostoli buzdítás az egyház és a világ számára. A sokak által programadó pápai megnyilatkozásnak tekintett dokumentumban a szent- atya az egyház pasztorációs tevékenységének középpontjába az evangélium hirdetését állította a mai világban.

A tanácskozást Michael Czerny bíboros, a dikasztérium prefektusa nyitotta meg, aki az egyházfő pontifikátusának „koherens fejlődését” emelte ki, az *Evangelii Gaudium* kezdetű apostoli buzdítástól kezdve a *Laudato si'* (Áldott légy) és a *Fratelli Tutti* (Mindnyájan testvérek) kezdetű enciklikáig. A főpap szerint a pápa vezérfonala „az egyház missziós természete”, annak felismerése, hogy az egyház nem maradhat önmagába zárkózva, hanem „párbeszédet és találkozást kell kezdeményeznie a mai világgal, amely széttagolt és megtépzott”.

A szimpóziumot követően Czerny bíboros interjút adott a vatikáni sajtónak, amelyben rávilágított:

– Az *Evangelii Gaudium* jelentősége abban áll, hogy megismétli, amit Jézus mondott, nevezetesen azt, hogy a hitünket úgy élhetjük meg, ha a világ számára elvisz- szük az evangéliumot. Nem élhetjük meg a hitünket get- tőkben és zárt ajtók mögött, pláne nem falak mögött. A világnak szüksége van ránk, a világnak szüksége van Jézus szabadítására, és az *Evangelii Gaudium* egy térkép a világhoz, amelynek szüksége van az evangelizációra – emelte ki.

A szimpóziumon beszédet mondott Juan Grabois pro- fesszor, argentin jogász is, aki elmesélte első találkozását Jorge Bergoglióval. A számos argentin munkásmozga- lom alapítójaként tevékenykedő Grabois szerint az apos- toli buzdítás mesterien fejezi ki, miként viszonyul a pápa a szegényekhez.

– Szeretném kiemelni a hozzáállásának radikalitását. Teljes és mély megtérésre hív, ami akár meg is ijeszthet bennünket, hiszen megismétli azt a keresztény felhívást, hogy odaadjuk életünket másokért – magyarázta. – Az egyházfő arra ösztönöz, hogy lépünk ki a komfortz- ónánkból, és forduljunk a szegények és a kirekesztettek felé, ami nem könnyű – tette hozzá.

A felszólalók közt volt Nathalie Becquart nővér, a püspöki szinódus altitkára, aki a pápai dokumentum jelentőségét hangsúlyozta a szinódusi folyamatban. Elmondta, hogy a 2018-as, ifjúságról szóló szinódus „módszertana azon alapult, ami az *Evangelii Gaudium*ban szerepel”, majd hozzáfűzte: amikor a szinodalitás fogalmának elmagyará- zására kéri, gyakran emeli ki azt a négy alapelvet, amely a pápai megnyilatkozás negyedik fejezetében olvasható: az idő a tér fölött áll, az egység legyőzi a konfliktust, a való- ság fontosabb az eszménél, az egész több mint a rész.

– Az *Evangelii Gaudium* arra is felhívja a figyelmet, hogy milyen egyedülálló szerepet tölthet be a kereszténység a társadalmi kérdésekben – mutatott rá az olasz Luca Casarini. Véleménye szerint helyénvaló, hogy az egy- ház hangot ad véleményének olyan társadalmi kérdések- ben, mint például az igazságosság és a béke, ugyanakkor nem szabad, hogy pusztán civil szervezetként tekintsünk rá, mert mindeközben „az egyháznak nem szabad félnie attól, hogy a Szentlélekről beszéljen”. Casarini emlékez- tetett, a *Fratelli Tutti* kezdetű enciklikában a pápa arra hív, hogy az emberiség testvérként éljen együtt. Ez azon- ban a mai világban, amelyet háborúk tépnek szét, egyál- talán nem egyértelmű. Éppen az evangélium öröme az az egyedülálló ajándék, amit az egyház adhat a megtépzott világnak – szögezte le.

KAMOCSA GÁBOR

Új sportigazgató az akadémia élén

A Puskás Akadémiától érkező Takács Mihály lett a Szeged-Csanád Grosics Akadémia utánpótlás sportigazgatója.

Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanád Grosics Akadémia alapítója, Adem Kapic sportigazgató és Emődi Sándor ügyvezető társaságában mutatta be a klub új utánpótlás sportigazgatóját. A november 21-ei, a Szent Gellért Fórumban megtartott eseményen kiderült, egy nagy szakmai tapasztalattal bíró sportvezető érkezik a klubhoz. Takács Mihály két évtizedet töltött a Puskás Akadémiánál, ahol

jelentős része volt az intézményrendszer kiépítésének, valamint a korosztályos szakmai képzés kialakításának. A klub honlapja arról számolt be, hogy az ő nevéhez fűződik a 2019-ben indult Országos Akadémiai Program szakmai koncepciójának létrehozása, valamint a Kárpát-medencei program levezénylése. Mindemellett Orbán Viktor miniszterelnök sportpolitikai tanácsadójaként dolgozott tíz éven át. – Büszke vagyok, hogy Szegedre kerültem, megtiszteltetés, hogy ezért a klubért dolgozhatok. Alkotó légkört szeretnék teremteni, állandóságra és kiszámíthatóságra törekszem. Az emberi méltóság tisztelete számomra a legfontosabb érték. A kemény munka híve vagyok, ötvenkét év tapasztalata azt mondhatja velem, hogy a befektetett munka mindig megtérül – fogalmazott Takács Mihály, a Szeged-Csanád Grosics Akadémia utánpótlás sportigazgatója.

cs. á.

Szakmai nap pedagógiai és módszertani témákban

A Szeged-Csanád Grosics Akadémia utánpótlásedzőin kívül a partnerklubok szakemberei is részt vettek azon az eseményen, melyen Karsai Károly kollégiumi igazgató beszélt a pedagógiáról. Előadásában öt lépésben mutatta be a személyiség fejlesztését. A programon bemutatkozott az akadémia Masterclass programja, amelyben 32 kiemelt tehetség vesz részt az U14-től az U19-es korosztályig. Herczeg Gábor utánpótlás szakmai vezető vázolta fel a programot és az aznapi edzés tervezetét, majd bemutatót is tartott

Püspöki részvétellel emlékeztek a névadóra

November 25-én ünnepeljük a Magyar Labdarúgás Napját. 1953-ban ezen a napon győzött 6-3-ra az Aranycsapat Anglia ellen, a magyar válogatott kapuját Grosics Gyula őrizte. A legendás kapus Szent Gellért Fórumban álló szobránál Kiss-Rigó László püspök és Takács Mihály utánpótlás sportigazgató részvételével emlékeztek a szegedi gyulai akadémia névadójára.

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

Legodaadóbb önkénteseit díjazta a Katolikus Karitás

FOTÓ: LAMBERT ATTILA/MAGYAR KURÍR

Tizenkettedik alkalommal osztották ki a *Caritas Hungarica*-díjakat Budapesten azoknak az országsszerte munkálkodó plébániai karitás önkénteseknek, akik az év folyamán legtöbbet tettek a rászorulókért. Idén összesen harmincnyolc főt díjaztak a budapesti Magyar Szentek templomában. Az elismeréseket *Spányi Antal*, a Katolikus Karitás püspöke adta át, aki tizenhat pap-társával ünnepi misét koncelebrált a díjkiosztót megelőzően. A Szeged-Csanádi Egyházmegyéhez tartozó karitás csoportok közül a szegedi, a kunágotai és a kiszombori közösségeket érte az a megtiszteltetés, hogy egy-egy tagjuk, *Bauer Ferenc*, *Modok-Kaszás Edit* és *Papp Lajosné* Caritas Hungarica-díjat vehetett át.

Képzést tartottak a katekéták számára

Akiken átsüt a fény címmel tartottak szakmai műhelyeket Szegeden és Békéscsabán a Szeged-Csanádi Egyházmegye katekétái számára. A résztvevők a Kett pedagógiai módszerrel ismerkedhettek. A foglalkozásokat *Gazsó Ilona*, a Savio Szent Domonkos iskola pedagógusa és *Vargáné Bögi Veronika*, az egyházmegye Kateketikai Intézetének munkatársa vezette. Az érintettek Szent Erzsébet rózsacsodáján és Assisi Szent Ferenc legendáján keresztül élték meg Isten jelenlétének sokszínűségét. Szent Erzsébet életének egyes mozzanatain át arra hívták fel a figyelmet, hogy az ő példáját követve mindenkinek érdemes a szívére hallgatni, és fölfedezni, hogy másoknak mire van szüksége. Szent Ferenc természet iránt érzett szere-

tete és az a tisztelet, amivel a teremtett világ felé fordul, mindannyiunkat hálára készíthet. Ezzel is példát mutat, hogy a hétköznapi rohanásában, milyen módon maradhat Isten életünk középpontjában.

Emléket állítottak Dávid Katalinnak

Október 15-én a Szeged-tarjánvárosi Szent Gellért-templomban emlékezett meg *Gyulay Endre* nyugalmazott püspök *Dávid Katalin* életéről, akinek érme most került fel a templom kapujára, melyen szőlőfürt alakban 57 szegedi híresség érme található.

A szentmisén Gyulay Endre elsősorban nem a művészettörténetet méltatta, hanem az embermentőt, aki két diktatúra alatt is segítette az üldözötteket, a zsidókat a náci időszakban, az elnyomott keresztényeket és papokat pedig a kommunista érában. Dávid Katalin harcos hirdetője volt a katolikus hitnek. Részt vett a katolikus ifjúsági mozgalomban, ő volt a katolikus egyetemisták országos elnöke. A front elől menekülve Budapesten részt vett az Angelo Rotta pápai nuncius és Raoul Wallenberg svéd diplomata vezetésével működő zsidómentő mozgalomban. A kommunizmus idején latin nyelvtudásuk miatt számos elbocsátott paptanárnak segített munkát találni.

A világszintű magyar katolikus jelenlétet mutatták be Gyulán

Tíz tabló segítségével járhatták be a Földet az érdeklődők a Karácsonyi János Katolikus Gimnáziumban október 16-án nyílt vándorkiállításon. A tárlatot a 2021-es Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készítették, hogy a világ minden tájáról Magyarországra látogató katolikusoknak megmutassák, mivel járultak hozzá akár az ő éle-

► tükkhöz, hitükhöz a magyarok. A gyulai eseményen *Érzségi Márk Aurél*, a Külgazdasági és Külügyminisztérium vallásdiplomáciai főtanácsadója kiemelte, a történész Karácsonyi János Szent Gellért püspökről szóló munkássága lehetett az alapja annak a tudásnak, melyet Sao Páolóban, Brazíliában az ottani diákok a püspökről tanulhattak. *Kovács József* általános püspöki helynök *Katolikusok Gyulán* címmel tartott előadást. Úgy fogalmazott, van feladat nemcsak Gyulán, hanem az egész magyar egyházban. Példát kell adni, vagy megszerettetni a jézusi tanítást a saját életpéldájukon keresztül.

A dóm felszentelésének évfordulóját ünnepelték

Október 24-én ünnepelte a Belvárosi Plébánia közössége a szegedi dóm felszentelésének évfordulóját. Az eseményen *Kondé Lajos* plébános Isten oltalmát és szeretetét kérte az egyházmegyére. *Kovács József* általános püspöki helynök arra hívta fel a figyelmet, a Fogadalmi templom felszentelésének szertartása korántsem úgy zajlott, ahogy napjainkban szokás. Nem a hívek jelenlétében történt, hanem zárt kapuk mögött. A papság a püspök élén bevonult és pásztorbotjával a római és a görög ábécé kezdőbetűit rajzolta a padlóra hintett homokba, jelölve annak, hogy a templom minden nyelvű és nemzetiségű hívő befogadására készült.

Az 1930-as szentmisén Glattfelder Gyula püspök azt mondta, ez a templom a szent egyetértés hajléka, ahol nem hallatszik a lelkeket megosztó gyűlölet szava, ahol nem lehet senki oly nagy, hogy ide belépve ne eszmélne rá Isten előtt való kicsinységére, de nem lehet senki sem oly kicsiny, hogy itt lélekben meg ne nőjön és ne érezze az Isten közelségét.

Ismét a Vatikánba utaznak a betlehemesek

A kisteleki betlehemező csapat hatodszor is megnyerte a betlehemes versenyt, jutalmul horvátországi nyaralás várta őket. Január 1-jén öten vehetnek részt Ferenc pápa Szent Péter-bazilikájában tartandó, újévi szentmiséjén. A Harmat József hitoktató-kántor vezette fiatalok hét

évvel ezelőtt már részt vehettek az újévi béke világnapi misén a Szent Péter-bazilikában, és most is erre kaptak hivatalos, névre szóló meghívót a Szentatyától.

Fogyaszthatóvá tették a Bibliát

A Bibliában lévő ételekkel és azok elkészítési módjával ismerkedtek október 25-én az alsóvárosi kolostorban megrendezett program résztvevői. *Vargáné Bögi Veronika*, az egyházmegye Kateketikai Intézetének munkatársa elmondta, tizennyolc katekéta tanult a foglalkozáson. Az asztalra olyan ételek kerültek, amelyek benne vannak a Szentírásban, vagy a régészeti kutatások alapján ismertek. A programon sós, tejes ételeket készítettek, sütöttek lepényt és kenyeret, valamint datolyás édességeket és gyümölcsös, joghurtos süteményeket. Emellett lencséből és zöldségekből is főztek, sütöttek. Mivel Jézus korában nem volt cukor és sütőpor, a süteményeket datolyapaszttal édesítették.

Kórházi lelkigondozók találkoztak Szegeden

Védőszentje emléknapiján, október 26-án tartotta idei szakmai napját a szegedi katolikus házban a Szent Dömötör Kórházlelkészi Szolgálat. A találkozón minden város – Gyula, Békéscsaba, Orosháza, Szentes, Makó és Hódmezővásárhely – kórházait, valamint a szegedi klinika egységeit ellátó szolgálattevők egyaránt megjelentek a találkozón. A résztvevők meghallgathatták *Máramarosi Mária* koordinátor összefoglalóját a szolgálat jelenlegi helyzetéről, a világi munkatársak tevékenységét összegző adatokról, és a további tervekről.

Közösségi napot tartottak Szarvason

A Szent Klára Katolikus Egyházközség első közösségi napját négy évvel ezelőtt az akkori plébános, *Kiss Imre* kezdeményezte azzal a céllal, hogy minél hamarabb személyes kapcsolatot tudjon kialakítani a hívekkel. Az idei találkozón *Liszkai Tamás* plébániai kormányzó vezetésével a szinodális egyház fogalmával, különösen

Áldott karácsonyi ünnepeket
és kegyelmekben gazdag, boldog új évet

Szeged-Csanádi Egyházmegye

kívánnak a magazin minden
kedves olvasójának a

Toronyirány
szerkesztői és készítői

a híveknek az egyház életében betöltött, betöltendő szerepével foglalkoztak. A pápa által 2021 végén meghirdetett szinódusi folyamat záró értékeléséből megtudhatták, milyen válaszok születtek a Szentszék által kiadott kérdőívekre Magyarországon, majd a témához kapcsolódó, a jelenlévőkre is vonatkoztatható felvetések mentén kiscsoportos beszélgetést folytattak.

Szent Hubertus misét tartottak a dómban

November 5-én a szegedi Fogadalmi templomban rendezték meg a Vadászati Kulturális Egyesület hagyományos Szent Hubertus-misét, amelyet *Kondé Lajos* pasztorális helynök celebrált és kérte Isten áldását az állatokra és a vadászokra. A Szent Hubertus-mise a katolikus vallásban egy különleges liturgikus esemény, amelyet az állatok, különösen a vadállatok, és a vadászok védőszentjének, Szent Hubertusnak a tiszteletére tartanak. A mise célja az állatok és az emberek közötti harmónia megőrzése, valamint az elkötelezettség az állatok méltóságának és tiszteletének fenntartása. Ez az esemény lehetőséget teremt a vadászok számára, hogy megemlékezzenek Szent Hubertus életéről és példájáról, és elkötelezzék magukat az etikus és fenntartható vadászathoz.

Példaképekkel fotózkodtak az ágotás fiatalok

Példaképem címmel hirdetett szelfipályázatot az ÁGOTA Közösség. A felhívásra összesen 23 pályamű érkezett a nevelőszülőknél és lakásotthonokban élő fiataloktól. November 11-én virtuális tárlatvezetés után osztották ki az elismeréseket. Az eseményen *Kothencz János*, az ÁGOTA Közösség vezetője azt mondta, a példaképek fontosak az elidegenedés, elszemélytelenedés világában.

Szent Imre Alkotó- és Rajzpályázat díjátadó és élménynap

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Katechetikai Intézete ebben a tanévben is alkotópályázatot hirdetett általános- és középiskolás tanulók számára. A díjkiosztóra egy szegedi élménynap keretében került sor november 13-án. Az

élménynap keretében a Szent-Györgyi Albert Agórában látványos fizikai kísérletek részesei lehettek a résztvevők, majd a planetáriumban csillagászati előadást tekinthettek meg. A szegedi dómot interaktív játék által fedezték fel.

Bakonybélbe zárandokoltak a plébániai munkatársak

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynöksége idén november 10–11-én szervezett zárandoklatot azoknak, akik a plébánosuk szerint az egyházközségükben kiemelkedően értékes munkát végeztek. Idén negyvenen vettek részt a bakonybéli zárandoklaton. Ezer éve

Szent Gellért is ide vonult vissza Imre herceg nevelése után, illetve később, 1030-ban innen került az egyházmegye első megyéspüspökeként Csanádra. A programon az elismerés kultúráját építették a résztvevőkben. Ennek keretében oklevelet kaptak *Kondé Lajos* pasztorális helynöktől, melyen minden munkatárs saját plébánosának személyes elismerő mondatai szerepeltek.

Megújult a GFE szarvasi gyakorló iskolája

Összesen 330 millió forint értékben korszerűsítették a Gál Ferenc Egyetem szarvasi gyakorló iskoláját. A digitális eszközpark fejlesztése mellett tizenhat, oktatási célokat szolgáló terem komplex felújítása és korszerűsítése történt meg. Kicserélték és szigetelték a tetőt, megújították a vizesblokkot és fűtési rendszert, kicserélték a padlóburkolatot. A megújult közösségi terek új színekkel, új raktározási lehetőségekkel bővültek. A projekt keretében tizenhat új interaktív kijelzőt szereltek be, és a digitális oktatást támogató, mintegy hatvan oktatási célú tablettel üzemeltettek be.

Karácsonyi utazás

DSIDA JENŐ

Karácsonyi utazás

MÓRA FERENC

Esti imádság

A háborús gyermekszobában

*Ki fényesebb vagy, mint a csillagok
S oly nagy, amilyen kicsi én vagyok,
Én nem tudom, mi az a háború,
De látom, hogy mindenki szomorú.
A katonák dolgát se értem én,
Csak a könyűt édes szülőm szemén
És reszketek, mint a fiókmadár –
Uram, a háborút parancsold vissza már!*

*Hogy miért bocsájtottad szabadon,
Szent akaratom én nem kutatom –
De ládd, azóta meghalt a derű,
A kenyérünknek íze keserű,
Még a kakas-szós hajnal is setét,
Hallgatni félek este a mesét,
Álmomba mindig ég a babavár –
Uram, a háborút parancsold vissza már!*

*Térdelve kérlek, szóm zokon ne vedd,
Hisz hogy szállhassak pörbe én veled:
De fű, de fa, de sok madárhalott,
Jó isten, téged mivel bánthatott?
S örömed abba néked lehet-e,
Hogy árvával van a világ tele,
Ki azt se tudja, hogy ő árva már? –
Uram, a háborút parancsold vissza már!*

*Ki ott villámlasz a kardok hegyén,
Mint a nagykórtól sokszor hallom én,
Az emberszívbe költözz már bele –
Az istennek csak ott lehet helye.
Nőjjön virág a holtak sírjain,
Az élőnek ne légyen élte kín,
Áldva nézzem föl rád a földhatár –
Uram, a háborút parancsold vissza már!*

1916

Készülődés.

*Karácsony közeleg.
Én állok itt az ablakom előtt
nézem a halkan pibéző havat
s egy kis bokrétás, száradó fenyőt,
törőgetek.*

*Ma szívem is van,
Meg-megdobban a kabátom alatt
és csilingeli ezer kicsi csengő:
Karácsony közeleg!
Karácsony közeleg!*

Útban.

*Csodálkozol:
Te balga kis fiú,
ma oly vígnak látszol!
...Csillagsugáros betlehem-i éjben
hívogat máma engem is a jászol.*

*Megyek! Megyek!
Az ajkam úgy dalol,
míg csörgős szánkóm megáll valahol,
s letérdelve a kis Jézus előtt,
átnyujtom neki igaz ajándékul
ezt a kis tépett, száradó fenyőt.*

Kérdezem.

*Mondd, kis Jézuskám
Decemberfágyon, szélen, havon át
miért nem hozhattam Neked
egy csokor édes, piros orgonát?*

*Most minden, minden fenyő és moha,
Pedig tudom, hogy szereted a májust
és Teneked is szebb az orgona.*

Az ünnep,

*Mennyből az angyal!...
Égnek a gyertyák.
Kacag az ének, terítve az asztal –
csak fáj, hogy sohse találkozik össze
a karácsony az orgonás tavasszal.*

A kis Jézus beszél.

*Én szeretem a sápadt arcot is,
én szeretem a könnyes szemet is,
cirógatom a mellrebágyadt főt.*

*Akinek nincsen tettere kész,
merész,
lúktető, harcos piros orgonája,
az hozzon egy kis álmodó galyat,
sóhajtva-síró imádság-fenyőt,
s az én kezem megáldja...*

Hazafelé!

*A gyertyák elaluszhatnak;
a távolodó kórus
altató, bűvös simogató mákony...*

*Repül a szánkó,
csörgős csengője csilingeli csendben.
Édes Karácsony!...
Tündér Karácsony!...
Boldog Karácsony!...*

1924